

นับ

เรื่อง/ภาพโดย จอม ปัทมกันธิน

ก่อนที่สิ่งใดจะถือกำเนิดขึ้นนั้น เป็นธรรมดาที่มักเริ่มต้นขึ้นจาก “ศูนย์” ก่อนเสมอ คือเริ่มจากการ “ไม่มีอะไรเลย” เริ่มจากความไม่มี ไปสู่ความมี จากหยาบเป็นละเอียด จากความเรียบง่ายบางเบาไปสู่ความเข้มข้นซับซ้อน จากอาการนิ่งงัน ไปสู่ความเคลื่อนไหว... ใจกลางเลขหนึ่งไทยนี้ มีจุดกลางเป็นวงกลมเล็กๆ อันว่างเปล่า “เป็นจุดว่าง ที่ไม่เคลื่อนไหว” ต่อเนื่องออกทางคลายและเคลื่อนสร้างเกลียววนออกมาจากวงกลมเล็กๆ นั้น จึงนับว่าเป็นการเริ่มต้นขึ้นของ “การนับ”... เป็น “การมีอยู่”... จะเริ่มสร้างชีวิตได้ต้องเริ่มจากศูนย์คือต้องเริ่มเคลื่อนออกจากจุดที่ยังเป็นศูนย์เช่นนั้นเอง

มนุษย์ค้นพบสิ่งมีชีวิตใน **Phylum Mollusca** (เปลือกหอย) แล้วมากกว่าสองแสนกลุ่มประชากรที่แตกต่างกันตั้งชื่อโดยเป็นที่ยอมรับแล้วเกือบแสนชนิด และยังไม่นับรวมกว่าเจ็ดหมื่นชนิดของซากโบราณ (fossils) ที่เคยค้นพบ ในแทบทุกชนิดนั้นหอยจะเริ่มต่อยอดโครงสร้างจากเปลือกน้อยต้นแบบที่ได้มาจากการ

กำเนิดที่เรียกกันว่า Protoconch เล็กขนาดตาเปล่ามองแทบไม่เห็นและยังไม่มีสรีระโครงสร้างอันสลับซับซ้อน แทบไร้สีสันและลวดลายโดย “หอยมีเปลือก” แทบทุกชนิดมีลักษณะพิเศษคือมี “หอยต้นแบบ” ตัวน้อยที่มีลายวนแบบกันหอยคล้ายเลขหนึ่งของไทยคล้ายๆ กัน เมื่อชีวิตที่ประจวบอยู่ในเปลือกนั้นเริ่มหมุนวนเจริญขึ้นมา จึงเริ่มดึงเอาสารอาหารและสารประกอบหินปูนในถิ่นอาศัยมาสร้างสีสันและเปลือกเติบโตตาม “รหัสชีวิต” กำกับลักษณะตามเผ่าพันธุ์ไว้ ต่อสู้ที่จะดำรงอยู่สืบลูกหลานและวิวัฒนาการต่อไป!

จักรวาลเองก็น่าจะเกิดขึ้นเช่นนี้ และชีวิตใดๆ ในแต่ละดาราจักร (galaxy) ของเราก็คงอาจเริ่มต้นขึ้นเช่นนี้ ดูจากตัวอ่อนในไข่ซึ่งเป็นเหมือนดังเลขศูนย์ พัฒนาจากการ “เหมือนไม่มีอะไรเลย” คือมีน้อยที่สุดภายในเลขศูนย์นั้นปฏิสนธิแบ่งและสร้างเซลล์ต่างๆ สลับซับซ้อนขึ้นมาภายใน “ไข่” นั้น สัตว์และพืชทั้งหลาย

มีตัวอ่อนระยะเริ่มต้นเป็นขนาด ขดตัวคล้ายวงกันหอย ก่อนจะพัฒนาไปสร้างอวัยวะ ประสาทสัมผัสรับรู้ มีร่างกายมีอวัยวะเจริญขึ้นเป็นตัวตน หรือในเผ่าพันธุ์พืชจากเมล็ดน้อยๆ งอกรากแตกใบ ออกกิ่งก้านสาขาสืบเผ่าพันธุ์กันต่อไป...

ชีวิตในดาราจักรทรงคล้าย “ขดกันหอย” ของพวกเรานี้ดังจะก่อกำเนิดจาก “พลังงาน” รูปแบบเฉพาะอย่างของ “ที่นี้” อย่างพ้องต้องกัน เช่นนี้เอง

ชีวิตเริ่มนับหนึ่งจากการ “จุด” ซึ่งตามรูปศัพท์แปลว่า “การเคลื่อน” คือเคลื่อนจากภพหนึ่งไปสู่อีกภพหนึ่ง จากโลกหนึ่งไปสู่อีกโลกหนึ่ง (จากสภาวะหนึ่งไปสู่อีกสภาวะหนึ่ง) ในภาษาปากอาจหมายถึงการตายหรือดับสูญ เพียงมิใช่การหายสูญ พลังงานในเอกภพตามหลักวิทยาศาสตร์นั้นมีสภาวะอันเป็นนิรันดร์ คือไม่หายสูญ อาจเพียงเปลี่ยนรูปทรง และสถานะไปตามกาลและเหตุปัจจัย แต่จะยังคงหมุนวนเป็นพลังงานเคลื่อนในโหลสปีไปในเอกภพ...ไม่มี “ที่ว่างอันสูญเปล่า” เลย ในห้วงอสงไขยจักรวาลของเรา... ไม่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนหรือจะเป็นสิ่งที่เคยรุ่งเรืองเติบโตถึงขีดสุดแล้วกลับถดถอยลงมาเป็นศูนย์เพื่อการเริ่มวัฏจักรใหม่ขึ้นอีกครั้ง พื้นที่อันสามารถก่อเกิดประโยชน์ได้ในทุกที่นั้นจะมีผู้ที่สามารถเข้ามาตั้งหลัก เจริญเติบโตและพัฒนาต่อยอดพลังงานแห่งจักรวาลนั้นอยู่เสมอ...มีการจุดระเบิดสันดาปพลังงานในเครื่องยนต์และมีการสันดาปพลังงาน (Metabolism) ในร่างกายสิ่งมีชีวิตซึ่งล้วนแล้ว เป็นไปเพื่อการขับเคลื่อนไป

ก่อนหน้านี้เพียงไม่นาน “Aquarist Life” เคยเป็นเพียงจุดเล็กๆ ในหัวใจของคนกลุ่มหนึ่ง แต่เล็กน้อยเพียงนั้นก็นับว่าได้เกิดขึ้นบนโลกใบนี้แล้ว เริ่มมีความคิด มีความฝัน และจุดประกายพลังงานแก่คนกลุ่มเล็กๆ กลุ่มนี้ให้เริ่มเคลื่อนจากศูนย์ไปยังหนึ่ง ตามหา “ตัวเลขที่เหลือ” เพื่อนับรวมกันเข้าร่วมสร้างนิเวศสารคดี อีกฉบับเพื่อคนไทย... หากเพียงคิดแล้วไม่ทำ หรือทำแล้วไม่ดีพอ จะไม่เกิดเล่มที่ “หนึ่ง” ในมือผู้อ่านในวันนี้เลย...

ผมเชื่อว่าทางเดินขึ้นสู่ขุนเขา หรือดำดิ่งลงสู่โลกใต้น้ำเพื่อ

ตามหาสรรพสัตว์น่ารักและสวยงามไม่เคยง่ายตายสำหรับใครๆ แต่เมื่อเคลื่อนออกจากศูนย์เช่นนี้แล้ว ก็มีแต่จะต้องสู้และสร้างสรรค์เพื่อ “สิ่งที่ใจรัก” และพัฒนากันต่อไป ส่วนที่ยากที่สุดคือ การเริ่ม “นับ๑” ได้ผ่านพ้นไป แล้ว... เชื่อว่าใครหลายคนจะมองเห็น...

การเริ่มสร้างอะไรสักอย่าง จุดที่ยากและท้าทายที่สุดนั้นเป็นเพียง “ระยะห่างระหว่างศูนย์ และหนึ่ง” ด้วยทุกสิ่งดีในโลกล้วนอุบัติขึ้นได้โดยเดินทางผ่าน จุดเดียวกันนี้มาแล้วทั้งสิ้น คือต้องเคลื่อนออกจากความไม่มีอะไรในอากาศไปสู่การ “เริ่มนับหนึ่ง”!

เมื่อจีนเริ่มสร้างรถจี๊ปคันแรกขึ้นมานั้น ประธานเหมาซู่ ทานได้กล่าวต่อมหาสมาคมไว้ว่า “รถ(จี๊ป) คันแรกของจีนนั้นสร้างได้แล้ว อาจยังไม่สวยงามหรือดูดี แต่อย่างน้อยมันก็วิ่งได้แล้ว”

ผมเองเริ่มงานเขียนนับหนึ่งขึ้นจาก “ศูนย์” เช่นนี้เอง...เคลื่อนจาก “ความไม่รู้” โดยอาศัยพลังแห่ง “ความอยากรู้และอยากเล่า” สันดาปพลังตัวเองแล้วเขียนขึ้นมา... พยายามฝึกฝนตัวเองอ่านหนังสือให้มาก ฟังให้มากคิดวิเคราะห์ตามโอกาสที่มีให้มาก พยายามเป็นคนช่างถาม และไม่เขินอายที่จะเอ่ยปากขอความรู้จากคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะอายุมากหรือน้อยกว่าเรา ...จากคนชอบอ่านชอบบันทึก เลยชอบที่จะเขียนเล่า... เอาพลังงานที่เผาผลาญนั้นมาส่งต่อพลังงานให้คนอื่น ๆ เล่าเรื่องจากประสบการณ์ตรงของตัวเองที่ไม่น่าจะซ้ำใคร เคยเขียนเล่าเรื่องการเดินทางโดยเฉพาะการออกตามหาและศึกษา “สิ่งมีชีวิตในกลุ่มเปลือกหอย” (Phylum Mollusca) ที่นำพาครอบครัวและตัวตนเดินทางไปหลายมุมโลก.... หลายครั้งตัวเองเฟลิดเฟลนไหลเคลื่อนไปตามกระแสของสังคมและโลกยวีสัย ไกลห่างออกไปจากจุดที่เริ่มนับหนึ่งมา จนมาถึงวันที่อยากหยุดพักเพราะมองเห็นตัวเองเริ่มนิ่งและเดินวนอยู่ที่เดิม... จึงกลับบ้าน มาเริ่มต้นนับ “ศูนย์” ใหม่ อบอุ่นใจในที่ที่เราเคยเกิดและเติบโตขึ้นมา กลับบ้านมาอยู่ใกล้ๆ “แหล่งกำเนิดพลังงานของตัวเอง” กลับมาหาความรักและความจริงจากพ่อแม่ที่บ้าน มานั่งพัก นอนคิด กลับมาเป็นเด็กนักเรียน และคนอ่านหนังสืออีกครั้ง มาบ่มเพาะความรู้ใหม่ๆ หมดทุกทิศทางทั้งการมองเห็นและทุกสิ่งที่เคยมองเห็น เป็นไปโดยธรรมชาติที่เมื่อพักมานานพอแล้วย่อมต้องตื่นขึ้นและก้าวเดินต่อไป !

“นับ๑” ในครั้งนี้เป็นการเริ่มใหม่ทั้งหมดรวมสรรพกำลังมาจากผู้คนที่มีความรักเป็นพลังงาน... ผมเชื่อ... หากมุ่งเดินตามความฝันกันต่อไปก็มีแต่จะดีขึ้นแน่นอน...

“Aquarist Life” เคลื่อนที่วิ่งออกจากจุดสตาร์ทแล้ว เรามา “ร่วมนับต่อจากหนึ่ง” ไปพร้อมๆ กันนะครับ!

มังกรทองคำ

“หนึ่งเดียวในโลก”

เรื่อง / ภาพ : กิตติพงษ์ จารุธานี, ROF

ตัวเหี้ย (Water Monitor ; *Varanus salvator*) หรือในชื่ออื่นๆ ที่คนพยายามเลี่ยงคำว่าเหี้ย เนื่องจากรู้สึกว่าเป็นชื่อเรียกที่ไม่สุภาพ จึงมีคำเรียกอื่นๆ เกิดขึ้นมาแทนเป็น ตัวเงินตัวทองบ้าง มังกรทองบ้าง แต่ที่จริงแล้วแม้จะเลี่ยงไปเรียกชื่ออื่นๆ ตัวเหี้ยก็คือตัวเหี้ย อยู่วันยังค่ำ

ตัวเหี้ยเป็นกิ้งก่า (Lizard) ในวงศ์ตะกวด (Family *Varanidae*) ที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก รองจาก มังกรโคโมโด (Komodo dragon; *Varanus komodoensis*) โตเต็มที่ได้ถึง 3 เมตร น้ำหนักเกือบร้อยกิโลกรัม แต่ทุกวันนี้ตัวเหี้ยขนาดยักษ์แทบไม่มีให้เห็น เพราะส่วนใหญ่มักจะไม่เกิน 50 กิโลกรัมและความยาวไม่ถึง 3 เมตร ตัวเหี้ยเป็นสัตว์ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้ดี โดยเฉพาะในเขตชุมชน ทั้งในชนบทและในเมือง จนกล่าวได้น่าจะเป็น “ไดโนเสาร์ในเมือง” ได้เลย ตัวเหี้ยเป็นสัตว์ที่ขยายพันธุ์ได้ดี จนมักก่อปัญหากับชุมชนที่ร่วมอาศัยโดยการขโมยกินสัตว์เลี้ยงต่างๆ ในฟาร์ม เช่น ฟาร์มสัตว์ปีก บ่อปลา บ่อกุ้ง หรือแม้แต่สัตว์เลี้ยงในบ้านขนาดเล็กทุกชนิด ตัวเหี้ยเป็นสัตว์เลื้อยคลานที่ฉลาด ปรับตัวให้คุ้นเคย และเชื่อฟังได้ง่าย อันที่จริงสัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตะกวด มีระดับสติปัญญาและมีความสามารถในการเรียนรู้ จดจำได้ดีกว่าสัตว์เลื้อยคลานชนิดอื่นทั่วไป

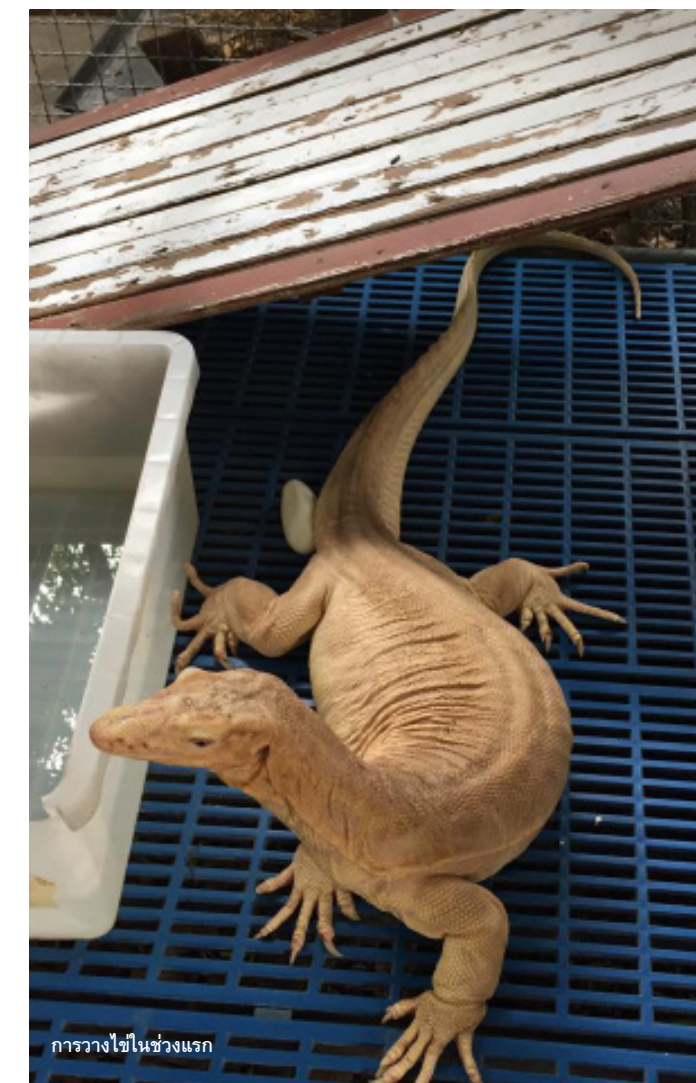

พ.ศ. 2556 ให้สวนสัตว์อิมไปจัดแสดง 'มังกรทองที่เขาดิน'

ประวัติความเป็นมาของตัวเหี้ยเผือก

ในบรรดาสัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตะกวดที่พบในประเทศไทยมี 5 ชนิด ได้แก่ เหี้ย (Water monitor: *Varanus salvator*) เหี้ยดำ (Black Water monitor : *Varanus komaini*) ตะกวด (Bengal monitor : *Varanus bengalensis*) ตู๊ดตู (Dumeril's monitor, Orange head monitor: *Varanus dumerilii*) เหาช้าง (Rough-neck monitor : *Varanus rudicollis*) เคยมีรายงานการพบลักษณะเผือก (รวมทั้งเผือกตาแดง และตาดำ) เพียงชนิดเดียว ได้แก่ตัวเหี้ย ซึ่งเป็นชนิดที่พบได้ทั่วไปมีจำนวนมาก และในทุกภาคของไทย ยังจำได้ว่าประมาณปี พ.ศ. 2523 ซึ่งเป็นยุคแรกๆที่ผู้เขียนได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับสัตว์เลื้อยคลานโดยเฉพาะสัตว์ของไทย โดยสัตว์เลื้อยคลานที่สนใจมากในขณะนั้น ก็คือ ตะพาบมาลายา (*Chitra indica*) เต่ากระอาณ (*Batagur baska*) เต่าลายตีนเป็ด (*Calagur borneensis*) เพราะหลังจากมีโอกาสอ่านหนังสือ THE TURTLES OF THAILAND (โดย นอ.วิโรจน์ นุตพันธุ์) ทำให้ได้มีโอกาสรู้จักสัตว์หายากมากเหล่านี้และอยากได้มาเลี้ยงค้นคว้าหาความรู้ ในสมัยนั้นการเลี้ยงสัตว์เลื้อยคลานโดยเฉพาะเต่าและตะพาบน้ำถือเป็นสิ่งที่ขัดกับวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะวัฒนธรรมคนจีน การเอาสัตว์เหล่านี้มาเลี้ยงในบ้านเปรียบเหมือนเอาตัวช่วยเสนียดจัญไรเข้าบ้าน

แต่การจะเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่ฝังลึกมาจนเป็นวัฒนธรรมนั้นคือสิ่งที่ยากที่สุดในการเริ่มเลี้ยงสัตว์เลื้อยคลานในบ้านเรา เพราะการจะเปลี่ยนความเชื่อที่มีมานานให้ไปในทางตรงข้ามจะต้องมีข้อพิสูจน์ที่จับต้องได้อย่างแน่ชัด การจะอ้างเหตุผลทางวิทยาศาสตร์มาหักล้างไม่สามารถทำได้และไม่ได้ผลอย่างสิ้นเชิง สิ่งเดียวที่จะเปลี่ยนแนวคิดนี้ได้อย่างจับพลัน คือต้องแสดงให้เห็นว่า “สัตว์เลื้อยคลานไม่ใช่สัตว์อัปมงคล แต่แท้จริงคือตัวเงินตัวทอง ของจริงนั่นเอง”

การวางไข่ในช่วงแรก

ในยุคนั้นเต่า และตะพาบโดยเฉพาะชนิดที่หายากก็ไม่มีขายโดยทั่วไป จะมีก็เพียงที่เดียวที่มีสัตว์เลื้อยคลานชนิดหายากขาย นั่นก็คือ “สยามฟาร์ม” บริษัทค้าสัตว์ป่าระบอินเตอร์ ซึ่งเป็นที่รู้จักของสวนสัตว์และพ่อค้าสัตว์ทั่วโลก เจ้าของสยามฟาร์มนอกจากจะเป็นพ่อค้าสัตว์แล้วยังเป็นนักสะสมสัตว์หายากโดยเฉพาะสัตว์เผือกทุกชนิด และสยามฟาร์มได้เปิดเป็นสวนสัตว์ขนาดเล็ก (MINI ZOO) ให้คนเข้าชมได้โดยไม่เสียค่าบริการผ่านประตูต่อมาเมื่อสวนสัตว์พาดำเปิดในปี พ.ศ.2525 สัตว์พิเศษจากสยามฟาร์มเกือบทั้งหมดได้ย้ายไปเลี้ยงและจัดแสดงที่นั่น สัตว์เลื้อยคลานเผือกที่โดดเด่นที่สุดของสยามฟาร์มและสวนสัตว์พาดำคือ “งูหลามทอง” ซึ่ง ผอ.วิโรจน์ ได้ตั้งชื่อว่า “Golden Thai Python” เพราะพบครั้งแรกในโลกที่ประเทศไทย และถูกทำให้รู้จักมีชื่อเสียงไปทั่วโลกโดยสวนสัตว์พาดำและสยามฟาร์มได้เพาะพันธุ์ได้เป็นครั้งแรกที่สวนสัตว์พาดำ

นอกจากงูหลามทองแล้ว “ตัวเหี้ยเผือก” ก็ถูกพบครั้งแรกในโลกที่บ้านเรา คราวนั้นจะมีไม่ต่ำกว่า 3 ตัว เนื่องจากห้างพาดำเป็นธุรกิจห้างสรรพสินค้าดำเนินการโดยคนไทยเชื้อสายจีน การที่จะนำสัตว์ ซึ่งถือว่าเป็นเสนียดจัญไร ที่สุดในสายตาของคนทั่วไป มาไว้บนห้าง แม้จะเป็นสวนสัตว์ก็ตามก็เป็นสิ่งที่น่าจะทำให้เกิดความไม่สบายใจไม่มากนักน้อย จึงได้มีการบัญญัติศัพท์เรียกตัวเหี้ยเผือกในชื่อใหม่ว่า “มังกรทอง” (Golden Dragon) ชื่อที่ตั้งใหม่จึงเป็นสิริมงคลอย่างแท้จริง และถูกใช้เรียกเหี้ยเผือก ที่ใช้จัดแสดงในชื่อนี้ มังกรทองของสวนสัตว์พาดำน่าจะมียายุอยู่ได้นานกว่าสิบปี แต่น่าจะตายก่อนปี พ.ศ.2535 หลังจากนั้นก็ไม่มีการพบมังกรทองอีกเลยในบ้านเรา จึงต้องถือว่ามังกรทองของสวนสัตว์พาดำเป็นเหี้ยเผือกตัวสุดท้ายที่พบในบ้านเราในยุคนั้น

ต่อมา ในปี พ.ศ.2551 มีข่าวการพบและจับได้ลูกตัวเหี้ยเผือกขนาดแรกเกิดได้ที่จังหวัดราชบุรีขนาดยาวร่วม 30 เซนติเมตร และได้ถูกผ่านมือมาอีก 3 ทอด กว่าจะได้มาถึงผู้เขียนที่ กทม. ในราคามากกว่าสองแสนบาท เนื่องจากขนาดตัวที่เล็กมาก และเกรงว่าจะดูแลได้ไม่ดีในช่วงแรกจึงตัดสินใจขายต่อให้เพื่อนในวงการเลี้ยงสัตว์ โดยมีข้อตกลงว่า ในอนาคตเมื่อไม่ต้องการจะเลี้ยงหรือมีความจำเป็นที่จะขายต้องขายต่อไปด้วยสาเหตุใดก็ตาม ขอให้กลับมาขายคืน

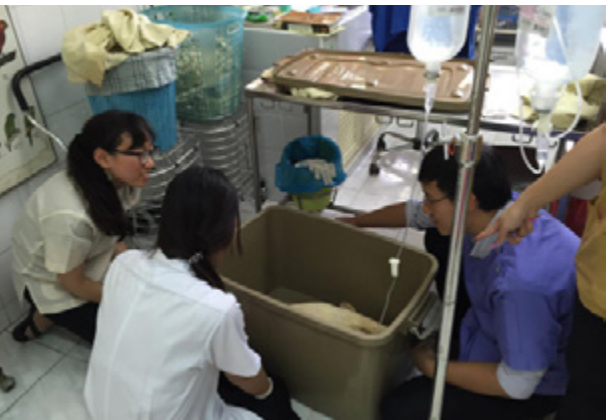
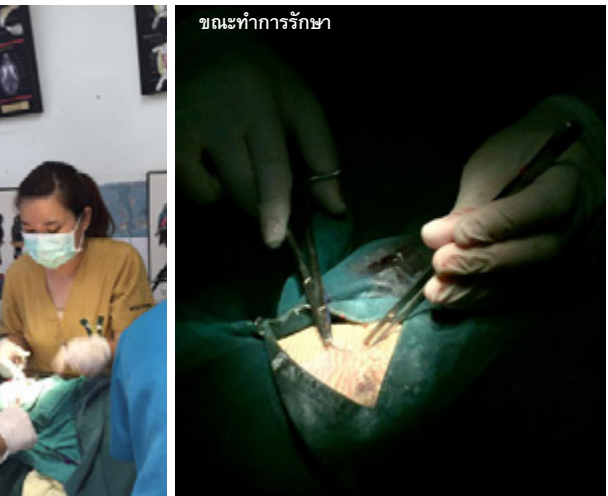
แต่เดิมในบ้านของผู้เขียนซึ่งเป็นคนจีนหัวโบราณ เชื่อเรื่องโชคลางต่างๆ นานา การนำเต่าและตะพาบน้ำเข้าบ้านจึงต้องทำแบบกึ่งหลบซ่อน ไม่เปิดเผยประเจิดประเจ้อ แม้ว่ามันลายไทยจะสวยงามมาก เต่าดาวอินเดีย และเต่าลายตีนเป็ดตัวผู้จะเป็นเต่าที่สวยงามระดับโลก ก็ยังไม่สามารถเอาชนะกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมเหล่านี้ไปได้ จนอยู่มาวันหนึ่งเมื่อมีลูกค้าญี่ปุ่นได้มาติดต่อขอซื้อตะพาบน้ำมันลาย และเต่าลายตีนเป็ดที่เลี้ยงไว้ โดยมันลายสามารถขายได้ถึง 10,000 \$ ดอลลาร์สหรัฐ ประมาณ 210,000 บาท ตามค่าเงินในสมัยนั้น 1 \$= 21 บาท และเต่าลายตีนเป็ดขายได้ 2,000 \$ หรือประมาณ 520,000 บาทในสมัยนั้น โดยมีต้นทุนของมันลายที่ตัวละ 2,000 บาท และเต่าลายตีนเป็ดตัวละ 1,000 บาทเท่านั้น และเต่าไทยอื่นๆ อีกหลายชนิดก็มีมูลค่ามหาศาลเช่นเดียวกัน เมื่อเทียบกับต้นทุน ภาพพจน์ใหม่ที่เปลี่ยนไปในทันทีของเต่า และตะพาบน้ำ ก็คือ สัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งโชคลาง และความมั่งคั่งมั่งนขวัญยืน !!!

การนำสัตว์มาผสมจะต้องใช้เวลายาวนานถึงห้าปีกว่ารุ่นลูกที่มียีนแฝงจะโตถึงวันเจริญพันธุ์และผสมกันได้อีกครั้งหนึ่ง แนวทางการผสมพันธุ์จึงได้คิดขึ้นมาใหม่ โดยการใช้ตะกวดป่าชายเลนเผือก ซึ่งเป็นตัวผู้ตัวเต็มวัยพร้อมผสมพันธุ์อยู่แล้วมาเป็นพ่อพันธุ์ เมื่อทั้งสองเพศมีลักษณะเผือกที่สมบูรณ์ (True Albino) ทั้งคู่ ลูกที่อาจจะเกิดมาจึงน่าจะเป็นลูกเผือกด้วย ในแง่ของการรักษาสายพันธุ์ดั้งเดิม การผสมข้ามชนิด (Hybrid) ไม่ใช่สิ่งที่ควรกระทำ แต่ในแง่ของการเลี้ยงสะสม และพัฒนาเป็นสัตว์เลี้ยงสะสม ลูกไฮบริดที่เกิดขึ้นมักจัดเป็นของมีค่า เพราะไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ และถ้าไฮบริดแล้วลูกออกมามีลักษณะเผือก ก็ต้องถือว่าเป็นความพิเศษที่เหนือความพิเศษธรรมดา การทดลองผสมพันธุ์ที่แรกตั้งใจว่าจะทดลองในปลายปีนี้ ถ้าไม่มาเกิดอุบัติเหตุปางตายเสียก่อน เมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา

หลังจากที่พบเหี้ยเผือกหนึ่งปี ได้มีการพยายามจะหาคู่ให้เพื่อใช้ในโครงการเพาะขยายพันธุ์ในอนาคต ได้มีข่าวเหี้ยเผือกจากอินโดนีเซีย จึงได้มีการติดต่อของซื้อ แต่เมื่อติดต่อขอซื้อกันอย่างจริงจัง กลับปรากฏว่าตัวเหี้ยเผือก จากอินโดนีเซียที่เสนอมานี้ไม่ใช่ตัวเหี้ย (V. salvator) แต่เป็นตะกวดป่าชายเลนเผือก (Albino Mangrove Monitor : Varanus indicus) ทั้งตัวเหี้ยเผือก และตะกวดเผือกจากอินโดนีเซียถูกล้างโดยเพื่อนนักเลี้ยงสัตว์คนเดียวกันและขายคืนออกมาพร้อมกันในปี พ.ศ.2555 และทั้งคู่ได้มาอยู่ที่ HOME ZOO จนทุกวันนี้ โดยที่เหี้ยเผือกกลับมาด้วยขนาดความยาวกว่า 1 เมตร ในสภาพที่สวยงามสมบูรณ์แบบไม่มีที่ติ เหี้ยเผือกตัวนี้ตอนตัวเล็กตามีสีแดงชัดเจน แต่เมื่อโตขึ้นสีของนัยน์ตาเปลี่ยนเป็นตาแดงเข้มขึ้น

ตัวเหี้ยเผือกได้รับการตั้งชื่อว่า “เจ้ามังกรทอง” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นมังกรที่ยิ่งใหญ่ล้ำค่า หลังจากกลับมาที่ HOME ZOO ได้เพียงปีเดียว เจ้ามังกรทองก็ยืนยันความเป็นตัวเมียโดยการวางไข่ครั้งแรก ในปี พ.ศ.2556 ไข่ในคราวแรกมีเพียง 3 ใบ ลักษณะเรียวยาวคล้ายเมล็ดถั่วแดง มีขนาดใหญ่ เปลือกนิ่มสีขาว แต่เป็นไขกลมเท่านั้นเพราะเจ้ามังกรทองยังไม่เคยมีการผสมพันธุ์กับตัวผู้อื่น มีหลายท่านแนะนำให้ใช้ตัวผู้สัตว์ธรรมดาผสมก่อน เพื่อให้ได้ลูกที่มียีนเผือกแฝงอยู่ (Heterozygote) แล้วนำลูกกลับมาผสมกับเจ้ามังกรทองใหม่ ก็จะได้ลูกบางตัวเป็นตัวเผือก ในทางทฤษฎีนั้นก็ใช่ แต่ในความเป็นจริงตัวเหี้ยขนาดใหญ่ ไม่ใช่สัตว์สังคม ที่จริงเป็นสัตว์ก้าวร้าวหวงถิ่นด้วยซ้ำไป การจะนำตัวอื่นมาจับคู่ ซึ่งตัวผู้จะต้องใหญ่กว่า จึงมีโอกาสสูงที่เจ้ามังกรทองจะถูกกัดทำร้าย และการกัดกันของสัตว์ในกลุ่มนี้มักจะเกิดบาดแผลที่รุนแรงตามมา

เมื่อเจ้ามังกรทองรอดตายราวปาฏิหาริย์

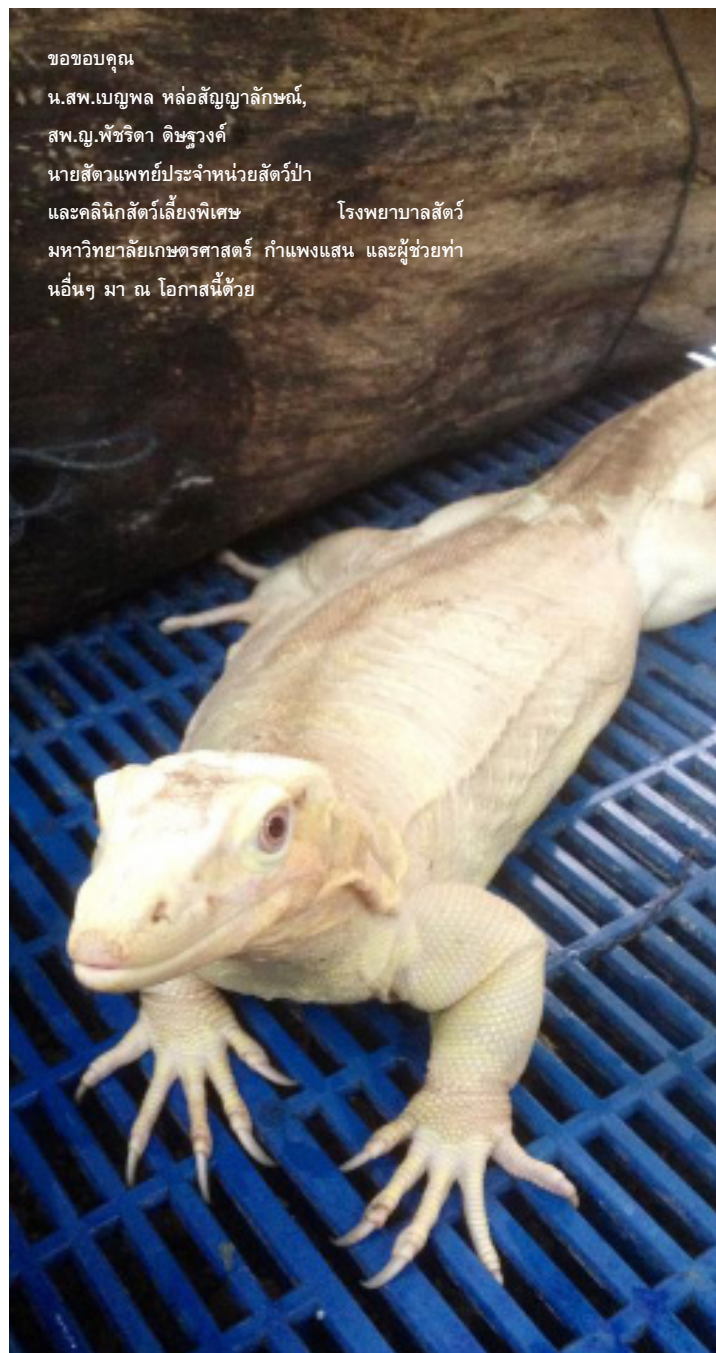
เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2558 เจ้ามังกรทองได้วางไข่ออกมา 6 ใบ หลังจากที่ยกก่อนหน้านี้สองวันได้ทยอยไข่ออกมาก่อนแล้ว จำนวน 5 ใบ ไข่ของวันที่ 7 กรกฎาคม ถูกเจ้าตัวกินลงไป 3 ใบ และเก็บไว้ได้ 3 ใบ และไข่ยังไม่หมดท้อง ตัวแม่ได้แบ่งไข่ออกมาอีก คราวนี้ไข่ได้ออกมาพร้อมกับลำไส้ใหญ่ปลิ้นตามออกมาด้วย ซึ่งโดยปกติลำไส้ใหญ่ควรจะหดกลับเข้าไปในช่องท้องได้เอง แต่ในคราวนี้ เจ้ามังกรทองได้เอี้ยวตัวกลับมากดลำไส้ของตัวเอง และจับกัดพยายามจะกลืนกิน ทำให้ลำไส้หลุดตามแรงดึงคาบออกมาเป็นพวงใหญ่มาก เลือดออกมากจนพื้นกรงนองไปด้วยเลือด แต่ยังมีโชคดีที่มีคนเห็นแทบจะทันที จึงได้มีการโทรปรึกษากับคุณหมอเบญจพล หล่อสัญญาลักษณ์ (นายสัตวแพทย์ประจำโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และผู้ช่วยทำนอญ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตะกวดป่าชายเลนเผือก
(V. indicus) เพศผู้

ภาพตอนปัจจุบัน

ขอขอบคุณ

น.สพ.เบญจพล หล่อสัญญาลักษณ์,
สพ.ญ.พัชรिता ดิษฐวงศ์
นายสัตวแพทย์ประจำหน่วยสัตว์ป่า
และคลินิกสัตว์เลี้ยงพิเศษ โรงพยาบาลสัตว์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และผู้ช่วยทำ
นอญ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

แนวทางการรักษาในเบื้องต้น คือตรวจดูบาดแผลของลำไส้อย่างละเอียด ซึ่งพบว่ามีกระดูกขาจากการกัดหลายแห่ง ส่วนความเสียหายถึงรังไข่ในระบบสืบพันธุ์น่าจะไปไม่ถึงจุดนั้น จึงต้องทำการเย็บลำไส้ที่ฉีกขาด และยึดพวงลำไส้กลับเข้าไปในช่องท้องใหม่ ขั้นตอนการผ่าตัดเย็บแผลในคราวนี้ ต้องใช้ผู้ช่วยคุณหมอ และผู้ช่วยอีกหลายท่านในการจับยึดตัวให้แน่นหนาไม่สามารถดิ้นรนได้ เพราะจะใช้เพียงการฉีดยาชาเฉพาะที่เท่านั้น ไม่มีการวางยาสลบซึ่งจะมีความเสี่ยงอันตรายจากการใช้ยาชามากกว่า การผ่าตัดทำแผลเย็บลำไส้ที่ฉีกขาดและยึดเข้าไปในช่องท้องใหม่ แล้วเย็บปากทวารให้แคบลง แต่ไม่ได้เย็บจนปิดสนิท เพราะยังต้องเหลือช่องให้มีการขับถ่ายออกมาได้ ใช้เวลาในการรักษาประมาณหนึ่งชั่วโมง โดยหมอให้น้ำกลับลามูแลต่อที่ HOME ZOO เนื่องจากทางโรงพยาบาลไม่มีกรงใส่เฉพาะ การตื่นที่ขยับยั้งทำให้สัตว์เครียด และเกิดผลเสียกับบาดแผลมากยิ่งขึ้น การดูแลต่อจากนี้จะต้องฉีดยารักษาบาดแผลอีกหนึ่งสัปดาห์ โดยจะต้องฉีดยาที่ขาหน้าสลับข้างกันทุกสองวัน และต้องใส่ครีมรักษาแผลฉีกที่รูทวารทุกวันเพื่อฆ่าเชื้อ และทำให้แผลสะอาด ในระหว่างนี้จะงดอาหารเพื่อไม่ให้เกิดการขับถ่ายของเสียเพราะอาจทำให้ติดเชื้อและระคายเคืองต่อลำไส้ที่เพิ่งเย็บติดต่อกันและจะให้เฉพาะน้ำกินเท่านั้น โดยใส่ไว้ในชามขนาดเล็กมากเพื่อกันเจ้ามังกรทองลงไปแช่น้ำ ในระหว่างนี้อาการทั่วไปดูดีมาก ซึ่งคนทั่วไป มาเห็นจะไม่ทราบเลยว่าเป็นสัตว์ที่ป่วย และเพิ่งจะเสียชีวิตมาสดๆ ร้อนๆ เมื่อครบกำหนดตัดไหมที่แผลในอีกสัปดาห์ต่อมา ได้มีการนำตัวเจ้ามังกรทองไปพบแพทย์ตามนัดหมาย

เมื่อคณะหมอและผู้ช่วย ช่วยกันจับตัวหางยืงท้องเพื่อเตรียมตัดไหม ทุกคนก็ต้องประหลาดใจเป็นอย่างมาก เพราะไม่เหลือไหมให้ต้องตัดอีกแล้ว เจ้ามังกรทองได้จัดการตัวเองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ! ไหนๆ ก็ไหนๆ เมื่อมาแล้วจึงได้ตรวจสอบสุขภาพโดยทั่วไป ทั้งภายนอก และภายใน โดยการสอดนิ้วตามดูช่องสืบพันธุ์ ซึ่งปรากฏว่าน่าจะกลับมาเป็นปกติ โอกาสที่จะผสมพันธุ์ในอนาคตน่าจะทำได้เหมือนปกติ ซึ่งนับเป็นข่าวน่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงหวังว่า ในฤดูกาลผสมพันธุ์คราวหน้า เจ้ามังกรทองจะได้มีโอกาสจับคู่ผสมพันธุ์ข้ามชนิดกับตะกวดอินโดนีเซียเผือก ตัวผู้ที่ขาดคู่อยู่เช่นกัน ถึงเวลานั้นเหตุการณ์สำคัญที่จะเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโลก อาจจะมีทนายทอออกมาให้เห็นก็เป็นได้